

Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú.
Wolkerova alej 92/18, Svitavy

tel.: 461 535 324

e-mail: salvia@salvia.cz

www.salvia.cz

SVÍTÁNÍ

zpravodaj č. 1 - 4 /2021

Posouzení nároku na příspěvek na péči

Posouzení 10 základních životních potřeb (mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost) rozhoduje o tom, který stupeň příspěvku bude přiznán.

Posouzení by podle vyhlášky č. 505/2006 Sb. mělo probíhat v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby. Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury a tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, hematologické, dechové, endokrinologické, imunologické, metabolické, vylučovací, zažívací, neuromuskuloskeletální včetně jemné a hrubé motoriky, funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.

Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu.

Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje také stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.

Při hodnocení se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.

Osoby, u kterých průběžně dochází ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, trvá sledované období rozhodné pro posouzení závislosti zpravidla rok.

Pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň z bodů vymezených pro zvládnutí základní životní potřeby, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Základní životní potřeby

Seznam základních životních potřeb tak, jak je definuje příloha č. 1 vyhlášky 505/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů, je následující:

a) Mobilita

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat

- vstávání a usedání,
- stoj,
- zaujímat a měnit polohy,
- pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu,
- otevírat a zavírat dveře,
- chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů,
- používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem,
- mít přiměřené duševní kompetence,
- orientovat se časem, místem a osobou,
- orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou,
- chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv,
- vytvářet rukou psanou krátkou zprávu,
- porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům,
- používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny,
- nápoj nalít,
- přemístit nápoj a stravu na místo konzumace,
- stravu naporcovat a naservírovat,
- najíst se a napít,
- dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem,
- rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit,
- oblékat se a obouvat se,
- svlékat se a zouvat se,
- manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- použít hygienické zařízení,
- mýt si a osušovat si jednotlivé části těla,
- provádět celkovou hygienu,
- česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- včas používat WC,
- vyprázdnit se,
- provést očistu,
- používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- dodržovat stanovený léčebný režim,
- provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky a pomůcky,
- rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.

i) Osobní aktivity

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- Vstupovat do vztahů s jinými osobami,
- stanovit si a dodržet denní program,
- vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost – tato schopnost se nehodnotí u osob do 18 let věku

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna

- nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti,
- manipulovat s předměty denní potřeby,
- obstarat si běžný nákup,
- ovládat běžné domácí spotřebiče,
- uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj,
- vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem,
- obsluhovat topení,
- udržovat pořádek.

Jak se určuje stupeň závislosti na péči

Osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby

- a) I. stupeň (lehká závislost), jestliže není schopna zvládat 3 základní životní potřeby
- b) II. stupeň (středně těžká závislost), jestliže není schopna zvládat 4 nebo 5 základních životních potřeb
- c) III. stupeň (těžká závislost), jestliže není schopna zvládat 6 nebo 7 základních životních potřeb
- d) IV. stupeň (úplná závislost), jestliže není schopna zvládat 8 nebo 9 základních životních potřeb a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Osoba starší 18 let se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby

- a) I. stupeň (lehká závislost), jestliže není schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby
- b) II. stupeň (středně těžká závislost), jestliže není schopna zvládat 5 nebo 6 základních životních potřeb
- c) III. stupeň (těžká závislost), jestliže není schopna zvládat 7 nebo 8 základních životních potřeb
- d) IV. stupeň (úplná závislost), jestliže není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Zdroj: časopis Můžeš 10/2020

Dlouhodobé ošetřovné

Jedná se o 90denní dávku, která **umožní lidem zůstat doma v situaci, kdy budou pečovat o člena rodiny, u kterého ošetřující lékař zdravotnického zařízení poskytující lůžkovou péči** (zejména nemocnice) **rozhodl, že jeho zdravotní stav potřebuje po propuštění z nemocnice domácí celodenní péči**. Tato dávka rovněž poskytne prostor pro případné následné rozhodnutí rodiny, jak se o svého blízkého postarat v případě, kdy lze očekávat, že se za tři měsíce neuzdraví a bude nadále vyžadovat péči.

Okruh osob, kterým může za splnění podmínek vzniknout nárok na dlouhodobé ošetřovné z důvodu poskytování dlouhodobé péče je poměrně široký. Mohou jimi být příbuzní (např. manželka, dospělý potomek nebo snacha apod.) osoby vyžadující dlouhodobou péči. Dále to také může být druh nebo družka ošetřované osoby anebo osoba žijící s ošetřovanou osobou v domácnosti. U osob bez přímého příbuzenského vztahu je zákonem stanovena podmínka společného místa trvalého pobytu s osobou, které je poskytována celodenní péče.

Podmínky nároku

Základní podmínkou nároku na dávku je účast ošetřující osoby na nemocenském pojištění, tj. např. trvání zaměstnání, které založilo účast na pojištění v době nástupu na tuto dávku. Přitom platí, že před začátkem čerpání dávky trvala účast na nemocenském pojištění u zaměstnance alespoň po dobu 90 kalendářních dnů v posledních 4 měsících. U osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) musí být pro nárok na dávku splněna podmínka dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na dlouhodobé ošetřovné. OSVČ nesmí v době pobírání této dávky vykonávat osobně samostatnou výdělečnou činnost.

Současně také musí být u ošetřované osoby **splněna podmínka hospitalizace, která trvala alespoň 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů, a potřeby celodenní péče v domácím prostředí alespoň po dobu 30 dnů následujících po propuštění z nemocnice**. Ošetřované osobě musí být vydáno rozhodnutí o potřebě dlouhodobé péče, a to ošetřujícím lékařem zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči.

Specifickou podmínkou pro nárok na dlouhodobé ošetřovné je, že **ošetřovaná osoba udělila souhlas s poskytováním dlouhodobé péče ošetřující osobě, a to na žádosti o dávku**. Ošetřovaná osoba může tento svůj souhlas písemně odvolat a informovat o tom ošetřující osobu, která písemné odvolání souhlasu podepíše a tím potvrdí, že o odvolání byla informována. Písemné odvolání souhlasu ošetřující osoba bezodkladně předá OSSZ, která jí vyplácí dávku. U nezletilých osob se udělení souhlasu s poskytováním dlouhodobé péče nevyžaduje.

Podání žádosti

Nárok na dlouhodobé ošetřovné se bude uplatňovat prostřednictvím několika předepsaných tiskopisů, některé **vystavuje pouze ošetřující lékař zdravotnického zařízení lůžkové či ambulantní péče, jiné vyplní žadatel o dávku spolu s osobou, o kterou bude pečovat**. Zaměstnanec předá doklady svému zaměstnavateli a ten je spolu s dalšími podklady odešle na OSSZ. OSVČ je předávají přímo „své“ OSSZ, u které jsou registrovány.

Podle zákoníku práce **uděluje zaměstnavatel svému zaměstnanci souhlas s nepřítomností v práci k poskytování dlouhodobé péče**. Zpravidla tak učiní na základě tiskopisu Žádost o dlouhodobé ošetřovné. Zaměstnavatel není povinen tento souhlas udělit jen v případě, že tomu brání vážné provozní problémy. Neudělení souhlasu musí zaměstnavatel oznámit zaměstnanci písemně a důvody neudělení prokázat. Pokud zaměstnanec bude mít za to, že zaměstnavatelem uvedené provozní důvody by udělení souhlasu neměly bránit, má možnost obrátit se na oblastní inspektorát práce.

Řízení o nároku, lhůty a vydání rozhodnutí

O nároku na dávku rozhoduje příslušná OSSZ. Jsou-li podmínky pro přiznání dávky splněny, je dávka pojištěnci vyplacena a žádné rozhodnutí se pojištěnci nezasílá. Současně s dávkou obdrží občan písemné oznámení o druhu vyplácené dávky, její denní výši, výši denního vyměřovacího základu a době, za kterou byla dávka vyplacena. Oznámení se uvádí formou sdělení příjemci na výpisu z účtu nebo formou sdělení na poštovní poukázce (tzv. zpráva pro příjemce). V případě, že oznámení bude delší, než je povolený počet znaků na zprávě pro příjemce, zašle OSSZ písemné oznámení formou dopisu (jde o vydání oznámení v tzv. zkráceném řízení).

Pokud nebyly podmínky pro nárok na ošetrovné splněny, je žadateli zasláno rozhodnutí o zamítnutí žádosti, v jehož odůvodnění jsou důvody zamítnutí specifikovány.

Nárok na další dlouhodobé ošetrovné může vzniknout nejdříve po uplynutí 12 měsíců ode dne, za který měl občan (přesněji pojištěnec) naposledy při téže potřebě dlouhodobé péče nárok na výplatu dlouhodobého ošetrovného.

Výpočet a výše dávky

Základem pro výpočet ošetrovného je denní vyměřovací základ. To je zjednodušeně řečeno průměrný denní příjem za rozhodné období - zpravidla za 12 kalendářních měsíců před měsícem, ve kterém vznikla sociální událost (např. potřeba péče). Příjmy (vyměřovací základy) v tomto období se sečtou, vydělí se počtem kalendářních dnů (do tohoto počtu se nezapočítávají tzv. vyloučené dny, to jsou např. dny, kdy náležela některá z dávek nemocenského pojištění) a získaná částka tvoří denní vyměřovací základ. Ten se dále podle zákona o nemocenském pojištění redukuje prostřednictvím tří redukčních hranic, tím se získá tzv. redukovaný denní vyměřovací základ.

Výše dlouhodobého ošetrovného: od prvního kalendářního dne činí **60 % redukovaného denního vyměřovacího základu** za kalendářní den.

Výplata dávky

Maximálně lze ošetrovné čerpat **90 dnů**.

Dávku vyplácí OSSZ, a to nejpozději do 1 měsíce následujícího po dni, v němž jí byly doručeny řádně vyplněné podklady.

Povinnosti

Pojištěnec nebo jiný oprávněný, popřípadě příjemce dávky, je povinen hlásit jak důvod zániku nároku na dávku, tak i jiné skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku, a to bez zbytečného odkladu.

Nesouhlas s rozhodnutím a opravné prostředky

Ve sporu o nárok na dávku nebo její výši, o jejím snížení nebo odnětí, o zastavení její výplaty, rozhoduje příslušná OSSZ. Proti jejímu rozhodnutí je možno do 15 dnů podat odvolání k OSSZ, která rozhodnutí vydala. O odvolání rozhoduje ČSSZ.

Další související informace

Důležité je, neplést si nemocenské pojištění se zdravotním pojištěním. Jejich účel je odlišný. Nemocenské pojištění slouží k finančnímu zajištění v případě nemoci či mateřství v zásadě pracujícím lidem. Tuto agendu zajišťují v součinnosti se zaměstnavateli OSSZ. Zdravotní pojištění však slouží k úhradě zdravotní péče, jako je lékařské ošetření, ambulantní či nemocniční léčba, pohotovostní a záchranná služba aj., a je v působnosti zdravotních pojišťoven. Principy zdravotního pojištění jsou jiné než v sociálním pojištění, proto je nutné se na práva a povinnosti s ním související informovat vždy u zdravotní pojišťovny, u které je dotčený registrován.

Místní příslušnost OSSZ k výplatě dávek nemocenského pojištění se určuje sídlem zaměstnavatele, pokud je toto sídlo shodné s místem mzdové účtárny (nebo pokud zaměstnavatel nemá mzdovou účtárnu). Má-li zaměstnavatel mzdovou účtárnu v místě, které není shodné se sídlem zaměstnavatele, řídí se místní příslušnost OSSZ podle místa mzdové účtárny. Zaměstnanci se při vyřízení žádosti o dávku obracejí na svého zaměstnavatele (a to i bývalého), který zajistí předání žádosti a dalších podkladů důležitých pro rozhodnutí o dávce příslušné OSSZ.

Nárok na dlouhodobé ošetrovné nebude mít osoba během péče o dítě, jestliže jiná osoba má z důvodu péče o toto dítě nárok na výplatu peněžité pomoci v mateřství nebo na rodičovský příspěvek. To neplatí, pokud tato jiná osoba onemocněla, utrpěla úraz, porodila, byla přijata do ústavní nebo lázeňské péče, a nemůže tak o dítě pečovat.

Nárok na dlouhodobé ošetrovné nemají např. studenti (samotné studium se totiž za dobu pojištění nepovažuje) ani osoby vedené v evidenci úřadu práce. Zaměstnancům, kteří vykonávají tzv. zaměstnání malého rozsahu (sjednaný příjem do 3 000 Kč) či jsou zaměstnáni na základě dohody o provedení práce (bez ohledu na výši zúčtovaného příjmu), nárok na dávku nevzniká.

Zdroj: <https://www.cssz.cz/dlouhodobé-oseťrovne>

Průkaz a výhody osob se zdravotním postižením

Osoby se zdravotním postižením mají kromě příspěvků na potřebné pomůcky či úhradu poskytované péči možnost získat průkaz osoby se zdravotním postižením, speciální označení vozidla a řadu dalších výhod.

Průkaz osoby se zdravotním postižením

Tento průkaz může získat osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Průkaz osoby se zdravotním postižením je vydáván ve třech stupních – **TP, ZTP a ZTP/P**.

Doba platnosti průkazu osoby se zdravotním postižením je nejvýše **5 let u osob do 18 let věku** a nejvýše **10 let u osob starších 18 let věku**. Omezení doby platnosti na 5 nebo 10 let se ovšem týká pouze samotného průkazu, **platnost rozhodnutí o průkazu může být trvalá**.

Průkaz TP

Průkaz TP náleží osobám se **středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra**. **Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti** se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném povrchu. **Středně těžkým funkčním postižením orientace** se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen exteriéru.

Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni středně těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto **zdravotní stavy**:

- a) ztráta úchopové schopnosti nebo podstatné omezení funkce horní končetiny,
- b) anatomická ztráta několika prstů nohou nebo ztráta nohy v nártu a výše až po bérce včetně,
- c) podstatné omezení funkce dolní končetiny,
- d) středně těžké omezení funkce dvou končetin,
- e) zkrácení dolní končetiny přesahující 5 cm,
- f) postižení pánve s poruchou pánevního prstence a závažnou neurologickou symptomatologií,
- g) postižení páteře s často recidivujícím projevem nervosvalového dráždění a poruchou svalového korzetu nebo se ztuhnutím dvou úseků páteře,
- h) stavy spojené s často se opakujícími poruchami vědomí nebo závrativými stavy,
- i) omezení pohyblivosti a celkové výkonnosti při běžném zatížení při interních a onkologických postiženích,
- j) psychické postižení s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu autismu,
- k) neurodegenerativní postižení s pohybovou chudostí, poruchou posturální stability, slabostí dvou končetin a podstatným snížením dosahu chůze.

Osoba, která je **držitelem průkazu TP**, má **nárok** na:

- vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sezení vázáno na zakoupení místenky,
- přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

Průkaz ZTP

Průkaz ZTP náleží osobám s **těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti** se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. **Těžkým funkčním postižením orientace** se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.

Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat **tyto zdravotní stavy**:

- a) anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, exteriérový uživatel protézy,
- b) anatomická ztráta dolních končetin v nártách nebo v nártu a bérci,
- c) funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce,
- d) anatomická ztráta dolní a horní končetiny v úrovni bérce a předloktí,
- e) anatomická ztráta horních končetin v úrovni předloktí,
- f) těžké omezení funkce dvou končetin,
- g) postižení pánve provázené těžkými parézami dolních končetin nebo závažnou nestabilitou pánevního prstence,
- h) postižení páteře provázené těžkými parézami končetin nebo ztuhnutím tří úseků páteře závažné deformity páteře s omezením exkurzí hrudníku,
- i) těžké postižení pohyblivosti a celkové výkonnosti již při lehkém zatížení při interních a onkologických postiženích,
- j) celková ztráta sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let věku,
- k) kombinované postižení sluchu a zraku (hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné středně těžké nedoslýchavosti, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera 40 až 65 %, a oboustranné silné slabozrakosti, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí na lepším oku, kdy maximum je menší než 6/60 a minimum rovné nebo lepší než 3/60, nebo oboustranné koncentrické zúžení zorného pole v rozsahu 30 až 10 stupňů, i když centrální ostrost není postižena,
- l) oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60,
- m) psychické postižení s často se opakujícími závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně středně funkčního typu autismu,
- n) neurodegenerativní postižení s mnohočetnými hybnými komplikacemi typu rigidity, hypokinézy, tremoru, ataxie, mimovolných pohybů.

Osoba, která je **držitelem průkazu ZTP**, má **nárok** na:

- vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sezení vázáno na zakoupení místenky,
- přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních,
- bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem), slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.

Průkaz ZTP/P

Průkaz ZTP/P náleží osobám se **zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvláště těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti** se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. **Zvláště těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace** se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.

Za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni zvláště těžkého funkčního postižení nebo úplného postižení pohyblivosti a orientace lze považovat tyto **zdravotní stavy**:

- a) anatomická ztráta dolní končetiny v kolenním kloubu nebo výše, interiérový uživatel protézy nebo odkázanost na invalidní vozík z uvedeného důvodu,
- b) anatomická ztráta dolních končetin v bérkách nebo výše,
- c) anatomická ztráta horních končetin v úrovni lokte nebo výše nebo anatomická ztráta horní a dolní končetiny v úrovni paže a stehna,
- d) funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce a současná funkční ztráta horní končetiny,
- e) funkční ztráta dolních končetin se ztrátou opěrných funkcí,
- f) zvláště těžká porucha pohyblivosti na základě závažného postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí; funkčním celkem se rozumí hrudník, páteř, pánev, končetina,
- g) disproporční poruchy růstu provázené závažnými deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška nepřesahuje po ukončení růstu 120 cm,
- h) multiorgánové selhávání dvou a více orgánů nebo ztráta imunity spojené se zvláště těžkým postižením orientace nebo pohyblivosti,
- i) celková ztráta sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby mladší 18 let věku,
- j) neúplná (praktická) nevidomost obou očí, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí 1/60, 1/50 až světlocit se správnou světelnou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 stupňů kolem centrální fixace, i když centrální zraková ostrost není postižena, nebo úplná nevidomost obou očí, kterou se rozumí ztráta zraku zahrnující stavy od naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybou světelnou projekcí,
- k) kombinované těžké postižení sluchu a zraku (těžká hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné těžké nedoslýchavosti až hluchoty, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera horší než 65 %, a oboustranná těžká ztráta zraku, kterou se rozumí zraková ostrost s korekcí, kdy maximum je menší než 3/60, minimum lepší než 1/60,
- l) střední, těžká nebo hluboká mentální retardace nebo demence, je-li IQ nižší než 50,
- m) psychické postižení se ztrátou duševních kompetencí, s neschopností komunikace a orientace včetně nízkofunkčního typu autismu,
- n) neurodegenerativní postižení s akinézou, mnohočetnými velmi těžkými hybnými komplikacemi a těžkými neuropsychickými projevy.

Osoba, která je **držitelem průkazu ZTP/P**, má **nárok** na:

- vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob, s výjimkou dopravních prostředků, v nichž je místo k sezení vázáno na zakoupení místenky,
- přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních,
- bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem), slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a

rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy,

- bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě,
- bezplatnou dopravu vodícího psa, je-li úplně nebo prakticky nevidomá, pokud ji nedoprovází průvodce.

Detašované pracoviště Litomyšl

Do konce roku 2021 a na začátku roku 2022 nebudeme dojíždět na detašované pracoviště v Litomyšli, protože zde probíhá rekonstrukce.

Detašovaná pracoviště pro rok 2022

I v roce 2022 budeme navštěvovat naše detašovaná pracoviště – Polička, Bystré u Poličky, Moravská Třebová, Litomyšl, Lanškroun, Dolní Újezd a Jevíčko

Město	POLIČKA	BYSTRÉ U POLIČKY	MOR. TŘEBOVÁ	LITOMYŠL	LANŠKROUN	DOLNÍ ÚJEZD	JEVÍČKO
Čas	14.00 - 15.00	11.30 - 13.00	14.10 - 15.00	9.00 - 10.00	14.45 - 16.00	9.00 - 10.00	10.15 - 11.40
LEDEN	x	x	13.	x	19.	25.	27.
ÚNOR	1.	3.	10.	14.	16.	22.	24.
BŘEZEN	1.	3.	10.	14.	16.	22.	24.
DUBEN	5.	7.	14.	11.	20.	26.	28.
KVĚTEN	3.	5.	12.	16.	18.	24.	26.
ČERVEN	7.	9.	16.	13.	22.	21.	30.
ČERVENEC	x	x	x	x	x	x	x
SRPEN	2.	4.	11.	15.	17.	23.	25.
ZÁŘÍ	6.	8.	15.	19.	21.	27.	29.
ŘÍJEN	4.	6.	13.	17.	19.	25.	27.
LISTOPAD	1.	3.	10.	13.	16.	22.	24.
PROSINEC	6.	8.	15.	x	x	x	x

Adresy detašovaných pracovišť:

Dům s pečovatelskou službou Penzion, Družstevní 970, 572 01 Polička

Domov Bystré, Školní 453, 569 92 Bystré

Domov pro seniory, Svitavská 1475, 571 01 Moravská Třebová

Ruka pro život o.p.s., J. E. Purkyně 1150, 570 01 Litomyšl

Městský úřad Lanškroun, nám. J. M. Marků 8, 563 01 Lanškroun (pouze pro osobní asistenci)

Dům s pečovatelskou službou, Dolní Újezd 613, 569 61 Dolní Újezd

Městský úřad Jevíčko, Palackého náměstí 1, 569 43 Jevíčko

Vánoční přání

Celý tým ze Střediska sociálních služeb Salvia, z.ú. Vám přeje krásné prožití svátků vánočních a do nového roku 2022 hodně štěstí, zdraví, lásky a spokojenosti.

Středisko sociálních služeb Salvia, z.ú., Wolkerova alej 92/18, 568 02 Svitavy, tel.: 461 535 324, e-mail: salvia@salvia.cz, Mgr. Ludmila Benešová, Bc. Lucie Fňukalová, DiS., Renáta Knötigová, DiS., Zuzana Krejsarová, DiS. Případné příspěvky zasílejte na výše uvedenou adresu. Příspěvky se nevracejí. Registrováno u MK ČR, E 11729.